

ข่าวภาคพิเศษ

ปีที่ 41 ฉบับที่ 10300/72 วันที่ 7 - 13 สิงหาคม 2533 ราคา 5.00 บาท

✓ “โสมคน” พืชที่แพงที่สุดในโลก
เด็พนิวส์

คงไม่มีสินค้าชนิดใดที่เต็มไปด้วย
ตำนานและเรื่องราวมากมายและที่คงไม่มี
สินค้าใดที่สามารถขายมาได้อย่างยาวนานนับพัน ๆ
ปี ด้วยราคาที่แพงที่สุดสำหรับพืช นอกเสีย
จาก "โสมคน"

ประตูกำแพงของประเทศจีนไม่เคย
ปิดนับตั้งแต่ โสมคน ได้กลายเป็นสินค้าออก
สำคัญของประเทศโสมคนเป็นพืชในตระกูล
Araliaceae มีใบ 5 แฉก และมีรากแตกออก
คล้าย ๆ กับรูปร่างของคน นับตั้งแต่การ
ค้นพบเมื่อราว ๆ 2 พันกว่าปีมานั้น พืชชนิด
นี้ก็ได้รับการเผยแพร่ในฐานะที่เป็นโภชนา
การและสมุนไพรรักษาโรคที่ทรงประสิทธิ
ภาพยิ่ง

การแสวงบุญไปยังตะวันตก ซึ่งเป็น
นิยายแบบฉบับที่มีชื่อเสียงมากเล่มหนึ่ง
เมื่อสมัย 400 ปีมาแล้ว ได้เคยเอ่ยถึงความ
มหัศจรรย์ของโสมคนไว้ด้วยว่าเป็นยาอายุ
วัฒนะที่ยอศกที่สุด

เช่นเดียวกับตำราอายุวัฒนะที่ดีที่สุดของ
โลกที่เขียนขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่น (206 ก่อน
ค.ศ. - ค.ศ. 220) ได้ระบุถึงสรรพคุณของ
โสมคนไว้ว่า สามารถเสริมและบำรุงอวัยวะ
สำคัญต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์
ทำให้จิตใจสงบมั่นคง, ควบคุมความดัน
พระหนกและการเต้นของหัวใจ, ช่วยในการ
มองเห็น, กระตุ้นเซลล์สมองและช่วยชูกำลัง

นอกจากนี้ในสมัยราชวงศ์หมิง (ค.ศ.
1518-1593) เกษกรที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่งคือ
หลี่ ชีเชน ยัง ได้เพิ่มเติมสรรพคุณของโสม
คนว่า สามารถรักษาโรคทุกชนิดที่มีสาเหตุ
มาจากความอ่อนเปลี้ยเพลียแรงได้
โสมคนได้เดินทางไปสู่ทั่วโลกตะวันตก
ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1642 โดยนักชีววิทยา
ชาวจีนผู้หนึ่งในสมัยนั้นนักชีววิทยาของ
สวีเดนได้เรียกชื่อโสมชนิดนี้ว่า โสม Panax
ซึ่งมีความหมายว่า ยาที่สามารถรักษาโรค
ได้ทุกชนิด

โสมคนเป็นพืชที่พบเฉพาะในเขต
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น คือในบริเวณของ
ญี่ปุ่น, เกาหลี และทางตะวันออกเฉียงเหนือ
ของจีน มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ของโสมคนที่

ผลิตในจีนนั้น มาจากเขตจังหวัดฉีหลิน ซึ่ง
เป็นเขตที่มีป่าครึ้ม และมีหิมะปกคลุม

การเติบโตของโสมคนตามธรรมชาติ
เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากโดยปกติแล้ว มันชอบ
อยู่ภายใต้ร่มเงาของพรรณไม้ดึกดำบรรพ์
ต่าง ๆ มันจะใช้เวลายาวนานถึง 2 ปี กว่า
ที่เม็ดยของโสมจะแตกหน่อและโผล่พ้นพื้นดิน

ทุก ๆ ปี ในลักษณะ 6 แฉกของโสม
จะค่อย ๆ ผลิออก พร้อมกับการแตกกิ่งก้าน
สาขาของมันในบริเวณส่วนหัวหรือราก
เมื่อครบ 8 ปี การขยายกิ่งก้านนี้จะยุติลง
โดยทันที และตัวรากหรือหัวก็จะค่อย ๆ
เติบโตขึ้นอย่างช้า ๆ สดกก่อนหน้านี้

ถ้าโสมคนนี้ไม่ได้ถูกเก็บเกี่ยวก่อน
รากของมันก็จะยังคงเติบโตต่อไปในระดับที่
ช้ามาก และสามารถอยู่ได้ถึง 200 ปี โดย
ที่ขนาดไม่ต่างไปจากเมื่อตอนมีอายุเพียง
8 ปีมากนัก รากของโสมที่มีอายุและน้ำหนัก

มากจะยังมีราคาสูง ปกติแล้วรากที่เก็บมา
สด ๆ มีน้ำหนักมากกว่า 8 ตอนซึ่งขึ้นไป
ก่อนนั้น การปลูกโสมคนทำกันอย่าง

ง่าย ๆ และอาศัยสภาพธรรมชาติเข้าช่วย
นั่นคือ เมื่อเกษตรกรรดรดน้ำและปรับพื้นที่
ป่าให้โล่งแล้ว ก็จะฝังเมล็ดของโสมลงใน
ดินที่เบื่อยุ่ย จากนั้นก็จะนำเสื่อทาบคลุม
ไว้และทิ้งไว้ 7-8 ปี จึงจะเก็บเกี่ยวได้

สิ่งที่พิเศษประการหนึ่งของการเพาะ
ปลูกโสมคน ก็คือ ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก
ควรเป็นดินที่หมดสภาพซึ่งพืชอื่น ๆ ไม่
สามารถขึ้นได้เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 40 ปี
"สมุนไพรที่มหัศจรรย์นี้จะดูดกลืนธาตุอาหาร
แท้ ๆ ที่อยู่ในดิน" เกษกรสูงอายุผู้หนึ่ง
กล่าว

"ทำไมโสมคนจึงสามารถดูดกลืนธาตุ
อาหารที่ฝังลึกอยู่ในดินได้ และทำไมมันจึง
รักษาระดับการเติบโตไว้ได้นับเป็นร้อยปี
ถึงคงเป็นเรื่องที่ลึกลับมากสำหรับพวกเรา"

ศาสตราจารย์หลี่ เซียงเกา ผู้เชี่ยวชาญ ด้าน
โสมของมหาวิทยาลัยฉีหลินกล่าว
ปัจจุบันนี้ การเพาะปลูกโสมคนมิใช่
เรื่องแปลกหรือลึกลับสำหรับเกษตรกรชาวจีน
อีกแล้ว เพราะจากเทคนิคของการเร่งการ
แตกหน่อ, ระบบชลประทาน, การควบคุม

อุณหภูมิ และการใช้ปุ๋ยบำรุง ได้ช่วยลด
ระยะเวลาการแตกหน่อจาก 2 ปี ลงเหลือเพียง
6 เดือน และยังช่วยเร่งผลผลิตให้มีคุณภาพ
และปริมาณเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้พื้นที่
ภายหลังการเก็บเกี่ยวโซมนั้นแล้วยังสามารถ
เปลี่ยนเป็นพื้นที่ป่ารุ่นใหม่ เพื่อช่วยรักษา
ความสมดุลของสิ่งแวดล้อมได้ด้วย

ด้วยเพราะปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น
นี้เอง โซมคนจึงได้กลายเป็นยาบำรุงกำลัง
ที่ได้รับความนิยมมากแม้ในหมู่ประชาชน
ธรรมดา มีการนำเอาโซมคนมาผลิตเป็น
ชาสำหรับดื่ม, ยาผสมเหล้า, เหล้า, ยาเม็ด,
ครีมขี้ผึ้ง, เซลล์, ลูกกวาด, บุหรี่, เครื่อง
สำอาง รวมทั้งขายในรูปแบบของทั้งอัน

การศึกษาแผนใหม่ได้พบว่า โซมคน
ประกอบด้วยแซฟโฟนิน ซึ่งเป็นกลุ่มของ
สารประกอบน้ำตาลจากพืชที่ช่วยให้เม็ดโลหิต
แตกตัว (เป็นตัวยาสีสำคัญที่สุด) กรดอะมิโน
โคสทิน (ค่าน้ำดีช่วยป้องกันการสะสมไขมัน
ในตับ, คาร์โบไฮเดรต, กรดแอสคอบิก (กรด
วิตามินซี) และวิตามินบีรวม

แซฟโฟนิน เป็นธาตุอาหารที่พบใน
โซมคนโดยเฉพาะเท่านั้น มีประโยชน์อย่าง
ยิ่งกัมเซลล์สมอง, ระบบทางเดินหายใจ,
ระบบการหมุนเวียนโลหิต และการทำงาน
ของมดตะบอยลิซิม ในโซมคนมีแซฟโฟนินถึง
11 ชนิด แต่ละชนิดต่างก็มีบทบาทแตกต่าง
กันออกไป

จากการทดลองศึกษาคุณสมบัติของ
แซฟโฟนิน พบว่า สามารถช่วยให้ผู้ป่วย
หายเร็วขึ้น มีฤทธิ์ต้านทานความเหนียวตัว,
ลดความร้าวรอนต้นเส้น, ระวังประสาท และ
ผ่อนคลายความตึงเครียด นอกจากนี้การศึกษา
ครั้งล่าสุดยังพบว่า แซฟโฟนิน สามารถช่วย
ในการถ่ายพิษจากท่อแม่มาয়สูง และช่วย
ควบคุมการเติบโตของเซลล์มะเร็งด้วย

ยาต่อต้านมะเร็งที่ชื่อว่า Tianxian Wan
นั้นมีโซมคนเป็นส่วนผสมที่สำคัญที่สุด ยานี้
ค้นพบโดยหวัง เซงกั๊วะ แห่งโรงงานคงหัว
ฟาร์มาซี และได้รับรางวัลชนะเลิศในฐานะ
นักวิจัยดีเด่นของโลกในการประกวดสิ่ง
ประดิษฐ์ของงานบริสเซิลส์ ยูเวกา ครั้งที่
38 เมื่อปี 1988 ด้วย

ยาต่อต้านมะเร็งนี้ สามารถควบคุม
มะเร็งได้เฉลี่ยถึง 57.8 เปอร์เซ็นต์ และมี
ประสิทธิภาพถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ในการรักษา
มะเร็งที่กระเพาะอาหารและมะเร็งที่หลอด
อาหาร ปัจจุบันยารชนิดนี้เป็นที่นิยมใช้ใน
ประเทศต่าง ๆ ถึง 24 ประเทศ โดยเฉพาะ
ประเทศตะวันตก และกลุ่มเอเชียตะวันออก
เฉียงใต้

จากการปรับปรุงวิธีเพาะปลูกนี้เอง
โซมคนจึงเป็นพืชที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกร
อย่างงดงามทีเดียว นางฉาง กั๊วะฮู เกษตรกร
วัย 33 ปีเล่าว่า คนได้เริ่มปลูกตั้งแต่เมื่อที่
เพียง 1,700 ตารางกิโลเมตร แต่เพียงแค่ 5
ปีให้หลัง พื้นที่การเพาะปลูกสามารถขยาย
ได้ถึง 2,800 ตารางกิโลเมตร และทำกำไรให้
ถึง 300,000 หยวนต่อปี (ประมาณ 1 ล้าน
5 แสนบาท)

“เวลานี้โซมคนไม่ใช่สิ่งลึกลับและ
น่าอัศจรรย์ใจอีกต่อไปแล้ว เพราะมันได้รับ
ความนิยมมากขึ้นตลอดจนมีการศึกษาวิจัย
เพิ่มมากขึ้น” ศาสตราจารย์หลี่ แห่งมหา-
วิทยาลัยจิงหลินกล่าว